

Som anført er den nævnte praksis imidlertid navnlig udviklet i sager om familie- og stedbarnsadoptioner. I disse sager vil barnet normalt allerede være hos den familie, der skal drage omsorg for det. Dette er ikke tilfældet i de her omhandlede bortadoptionssager, hvor barnet normalt opholder sig på en institution.

Ønsker barnets far at få forældremyndigheden over barnet, vil det klare udgangspunkt herefter være, at adoptionen ikke kan gennemføres, medmindre det fastslås, at han ikke kan få medhold i dette. Ønsker faderen derimod ikke at få forældremyndigheden - og er der derfor ingen af forældrene, der vil påtage sig ansvaret for barnet - vil hensynet til barnets tarv normalt tilsi, at det bortadopteret. Afgørelsen herom må imidlertid bero på en samlet vurdering af det enkelte tilfælde, herunder af baggrunden for, at den pågældende protesterer mod adoptionen. Det må også komme i betragtning, hvem der i givet fald ellers vil skulle tage sig af barnet.

e. Genoptagelse af faderskabssager

Som anført under pkt. a ovenfor udvides mulighederne for genoptagelse af faderskabssager i et vist omfang med lovforslaget. Der vil bl.a. være fri adgang til genoptagelse i tilfælde, hvor faderskabet aldrig er blevet fastslået ved registrering, anerkendelse eller dom, såfremt det nu antageliggøres, at en bestemt mand kan blive barnets far. Der henvises nærmere til den foreslåede bestemmelse i § 21 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Den omstændighed, at barnet er bortadopteret, vil ikke i sig selv indebære, at faderskabssagen ikke kan genoptages. Heller ikke i disse tilfælde vil en eventuel fastslåelse af det genetiske faderskab imidlertid have retlig betydning, jf. pkt. b ovenfor.

f. Særligt om bevarelse af anonymiteten i bortadoptionssager

Det må sikres, at anonymiteten i bortadoptionssager bevares, også i en eventuel senere faderskabssag. De biologiske forældre må derfor ikke ved f.eks. en genoptagelsessag kunne få kendskab til, hvem der har adopteret barnet, og adoptanterne må ikke få kendskab til, hvem der er barnets biologiske forældre.

Statsamtet må tilrettelægge sagsbehandlingen således, at de nævnte personer ikke får kendskab til hinandens identitet. Det forudsættes i den forbindelse, at retten til aktindsigt m.v. i nødvendigt omfang begrænses efter forvaltningslovens og offentlighedslovens almindelige regler.

Om sikring af adoptanternes anonymitet i faderskabssager, der verserer ved retten, henvises til den

foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 456 m, stk. 4, og bemærkningerne hertil.

g. Særligt om stedbarns- og familieadoptioner

Det, der er anført under pkt. b og c ovenfor, tager navnlig sigte på bortadoptioner.

Er der tale om en stedbarns- eller familieadoption, vil barnet normalt allerede være i den familie, hvor det skal vokse op. Her er der således ikke et tilsvarende behov for, at adoptionen gennemføres hurtigt. Det forudsættes derfor, at stedbarns- eller familieadoptioner ikke gennemføres før seks måneder efter barnets fødsel, eller før en verserende faderskabssag er afsluttet, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder.

Protesterer barnets far mod adoptionen, vil vurderingen af, om denne alligevel skal gennemføres, ske i overensstemmelse med hidtidig praksis, jf. pkt. 2.14.1 ovenfor.

3. Moderskab ved forbytning m.v. af børn

Børnelovsudvalget har overvejet, om der bør fastsættes nærmere regler for, hvordan en mor kan få fastslået, at et barn, der måtte blive forbyttet på en fødeklinik m.v. eller i øvrigt bortkomme, er hendes.

Udvalget peger i den forbindelse på, at sådanne regler bl.a. kunne indebære, at moderen og faderen havde ret til ved retsgenetiske undersøgelser at få fastslået, at et barn, som de mener er forbyttet, er deres. Heroverfor står efter udvalgets opfattelse, at sådanne regler ville give anledning til næsten uløselige problemer, hvis forholdet først blev opdaget efter en årrække. Der måtte i givet fald bl.a. tages stilling til, under hvilke omstændigheder »tilbagebytning« af barnet da skulle kunne ske, og herunder om der skulle fastsættes frister for, hvornår anmodning herom skulle fremsættes.

Bl.a. under hensyn til, at sådanne sager endnu ikke er forekommet her i landet, har udvalget ikke foreslået regler om spørgsmålet. Der henvises til betænkningen, side 70.

Justitsministeriet er enig i udvalgets synspunkt. Lovforslaget indeholder derfor ikke regler om forbytning m.v.

4. Faderskab og moderskab ved kunstig befrugtning

4.1. Faderskab ved kunstig befrugtning

4.1.1. Gældende ret

a. Lov om kunstig befrugtning

Efter § 1, stk. 1, i lov nr. 460 af 10. juni 1997 om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig be-